

Ministerstwo Zdrowia
Patronat Honorowy Ministra Zdrowia

Powikłania stymulacji

II Konferencja Naukowo-Szkoleniowa dla elektrokardiologów, echokardiografistów i kardiochirurgów

Andrzej Wnuk
Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Zamość

Zamość, 14-16 czerwca 2018 r.

Honorowy Patronat:

- Prof. dr hab. n. med. **Łukasz Szumowski** – Minister Zdrowia
- **Andrzej Wnuk** – Prezydent Miasta Zamość

Patronat:

1. Prof. dr hab. n. med. **Piotr Ponikowski** – Prezes Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego
2. Prof. dr hab. n. med. **Tomasz Grodzki** – Prezes Polskiego Towarzystwa Kardiotorakochirurgów
3. Prof. dr hab. n. med. **Jarosław Kaźmierczak** (Szczecin) – Krajowy Konsultant w Dziedzinie Kardiologii
4. Prof. dr hab. n. med. **Jacek Różański** (Warszawa) – Konsultant Krajowy w Dziedzinie Kardiochirurgii
5. Prof. dr hab. n. med. **Grzegorz Opolski** (Warszawa) – wieloletni Krajowy Konsultant w Dziedzinie Kardiologii
6. Prof. dr hab. n. med. **Marian Zembala** (Zabrze) – wieloletni Krajowy Konsultant w Dziedzinie Kardiochirurgii
7. Prof. dr hab. n. med. **Maciej Sterliński** (Warszawa) – Przewodniczący Zarządu Sekcji Rytmu Serca PTK

Komitety Naukowe Konferencji:

Przewodniczący:

1. Prof. dr hab. n. med. **Andrzej Kutarski** (Lublin)
2. Dr hab. n. med. **Andrzej Kleinrok** (Zamość)
3. Dr n. med. **Paweł Dąbrowski** (Zamość)
4. Dr **Łukasz Tułeczki** (Zamość)

Członkowie:

1. Prof. dr hab. n. med. **Elżbieta Czekańska-Chehab** (Lublin)
2. Prof. dr hab. n. med. **Tomasz Hirnle** (Białystok)
3. Prof. dr hab. n. med. **Jarosław Kaźmierczak** (Szczecin)
4. Prof. dr hab. n. med. **Mariusz Kuśmierczyk** (Warszawa)
5. Prof. dr hab. n. med. **Katarzyna Mizia-Stec** (Katowice)
6. Prof. dr hab. n. med. **Edyta Płońska-Gościniak** (Szczecin)
7. Prof. dr hab. n. med. **Jacek Różański** (Warszawa)
8. Prof. dr hab. n. med. **Bożena Sobkowicz** (Białystok)
9. Prof. dr hab. n. med. **Maciej Sterliński** (Warszawa)

10. Prof. dr hab. n. med. **Andrzej Tomaszewski** (Lublin)
11. Dr hab. med. prof. UR **Kazimierz Widenka** (Rzeszów)
12. Dr hab. n. med. **Wojciech Jacheć** (Zabrze)
13. Dr hab. n. med. **Anna Polewczyk** (Kielce)
14. Dr hab. n. med. **Adam Sokal** (Zabrze)
15. Dr n. med. **Marek Czajkowski** (Lublin)
16. Dr n. med. **Dariusz Jagielski** (Wrocław)
17. Dr n. med. **Aleksander Maciąg** (Warszawa)
18. Dr n. med. **Artur Oręziak** (Warszawa)
19. Dr **Dorota Nowosielecka** (Zamość)
20. Dr **Tomasz Smyk** (Zamość)
21. Dr **Konrad Tomków** (Zamość)

Punkty edukacyjne:

PTK przyznało za udział w Konferencji **15,5** punktów edukacyjnych

Sekcja Echokardiografii PTK przyznała za udział w Konferencji **10** punktów edukacyjnych
Sekcji ECHO

Izby Lekarskie przyznały za udział w Konferencji **14,5** punktów edukacyjnych

Miejsce obrad Konferencji:

Sala Consulatatus w zamojskim Ratuszu (Rynek Wielki 13)

Organizatorzy:

- Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu; dyrektor dr **Andrzej Miellecarek**
- Oddział Kardiologiczny z Pododdziałem Intensywnej Terapii Kardiologicznej; ordynator dr hab. n. med. **Andrzej Kleinrok**, z-ca ordynatora dr n. med. **Paweł Dąbrowski**
- Oddział Kardiochirurgii; ordynator dr **Łukasz Tułecki**
- Zamojski Oddział PTK; przewodnicząca Oddziału dr **Małgorzata Stefańczyk-Dzida**
- Prof. dr hab. n. med. **Andrzej Kutarski**
- Stowarzyszenie „Sercu z Pomocą”

Komitet Organizacyjny:

1. mgr **Katarzyna Sobolewska** (Zamość)
2. lek. med. **Paweł Podsiadło** (Zamość)
3. lek. med. **Wojciech Borzęcki** (Zamość)
4. mgr **Aneta Domańska** (Zamość)

5. lek. med. **Mateusz Duda** (Zamość)
6. piel dypl. **Małgorzata Jedut** (Lublin)
7. mgr **Magdalena Kołodziejczyk** (Zamość)
8. mgr **Urszula Kostrubiec** (Zamość)
9. piel dypl. **Wioletta Miętkiewicz** (Lublin)
10. lek. med. **Bogdan Obszański** (Zamość)
11. mgr **Ewelina Rowińska-Mazur** (Zamość)
12. lek. med. **Sergiusz Rusiecki** (Zamość)
13. mgr **Katarzyna Sędlak** (Zamość)
14. lek. med. **Malwina Sokołowicz** (Zamość)
15. lek. med. **Paweł Stefańczyk** (Zamość)

Zespół lekarski zajmujący się usuwaniem elektrod w SP Szpitalu Wojewódzkim im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu:

Zespół kardiologiczny:

- Andrzej Kutarski
- Wojciech Borzęcki
- Bogdan Obszański
- Paweł Stefańczyk

Zespół kardiochirurgiczny:

- Andrzej Janda
- Jeremi Mizerski
- Łukasz Tułcki
- Konrad Tomków
- Kacper Wójcik

Zespół kardiioanestezjologiczny:

- Jarosław Bródka
- Katarzyna Grajeta
- Zbigniew Kosior
- Małgorzata Szczupak

Zespół echokardiograficzny:

- Dorota Nowosielecka
- Małgorzata Stefańczyk-Dzida

14 czerwca 2018 (czwartek)

14.00 rejestracja Uczestników

15:00 – 16:00 Lunch

16:00 – 16:15 **Oficjalne otwarcie Konferencji**

Przywitanie Gości – Przewodniczący Komitetu Naukowego

Andrzej Kutarski (Lublin), **Andrzej Kleinrok** (Zamość),

Łukasz Tułeczki (Zamość)

Przywitanie Gości – Honorowy Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego:

Andrzej Mielcarek (Dyrektor Szp. Woj. im JP II w Zamościu)

Sesja 1. Sesja wprowadzająca

Prowadzą: **Łukasz Tułeczki** (Zamość), **Paweł Dąbrowski** (Zamość),

Andrzej Kleinrok (Zamość)

16:15 – 16:30 Dlaczego ta konferencja? Problemy stymulacji (PM/ICD/CRT) jako rosnący problem kliniczny – **Andrzej Kutarski** (Lublin)

16:30 – 16:45 Edukacja z dziedziny leczenia powikłań stymulacji – dlaczego (również w Zamościu)? – **Andrzej Kleinrok** (Zamość)

16:45 – 17:00 Dlaczego elektrokardiolodzy i kardiochirurdzy znowu razem? **Łukasz Tułeczki** (Zamość)

17:00 – 17:15 Kardiochirurg w elektroterapii. Stała stymulacja epikardialna. Wciąż niedostatecznie wykorzystywana w Polsce opcja ratunkowa w elektroterapii – **Marek Czajkowski** (Lublin)

17:15 – 17:30 Dyskusja

17:30 – 17:45 **przerwa kawowa**

Sesja 2. Infekcyjne powikłania stymulacji

Prowadzą: **Katarzyna Mizia-Stec** (Katowice),

Edyta Płońska-Gościńskiak (Szczecin), **Maciej Sterliński** (Warszawa)

17:45 – 18:00 Rodzaje i współczesny podział infekcji układów – co nowego w świetle nowych wytycznych HRS 2017 i EHRA 2018 – **Anna Polewczyk** (Kielce)

18:00 – 18:30 Echokardiografia w różnicowaniu infekcji **Katarzyna Mizia-Stec** (Katowice)

18:30 – 18:45 Tomografia komputerowa w diagnostyce i różnicowaniu infekcji układów stymulujących – **Elżbieta Czekańska-Chehab** (Lublin)

18:45 – 19:00 Co nowego poza echokardiografią w różnicowaniu infekcji? **Maciej Sterliński** (Warszawa)

- 19:00 – 19:15** Wyniki Rejestru Pol – CDRIE Registry pod patronatem PTK
Edyta Płońska-Gościńskiak (Szczecin)
- 19:15 – 19:30** LRIE (CDRIE) – co nowego wiemy o tej chorobie w świetle analiz bazy lubelsko-zamojskiej? – **Anna Polewczyk** (Kielce)
- 19:30 – 19:45** Czynniki ryzyka infekcji; analiza 2000 zabiegów TLE. Najważniejsze są te proceduro-zależne więc jest szansa na poprawę sytuacji
Wojciech Jacheć (Zabrze)
- 19:45 – 20:00** No option patient po TLE. Kardiochirurg rozwiązujący problem brakującej „trzeciej strony klatki piersiowej” – **Marek Czajkowski** (Lublin)

15 czerwca 2018 (piątek)

Sesja 3. Leczenie infekcji

Prowadzą: **Andrzej Kleinrok** (Zamość), **Marek Czajkowski** (Lublin),
Dariusz Jagielski (Wrocław)

- 09:00 – 09:15** Przeżyłne usuwanie wrosniętych elektrod wewnątrzsercowych jako kluczowy element leczenia infekcji; kiedy zakończymy wykonywanie zbędnych „plastyk łoży” – **Andrzej Kutarski** (Lublin)
- 09:15 – 09:30** Rola kardiochirurga w leczeniu LRIE, kiedy zaczynamy od otwarcia kłp, kiedy zabieg hybrydowy? – **Marek Czajkowski** (Lublin)
- 09:30 – 09:45** Duża / wielka vegetacja – koncepcje terapeutyczne
Anna Polewczyk (Kielce)
- 09:45 – 10:00** Co pozostaje ma placu boju po przeżyłnym usunięciu zainfekowanych elektrod – obrazu ECHO. – **Andrzej Tomaszewski** (Lublin)
- 10:00 – 10:15** Obrutki czy pozostałości vegetacji? Czy istnieją zainfekowane obrutki i jak to się ma do odległych wyników leczenia infekcji?
Dorota Nowosielecka (Zamość)
- 10:15 – 10:30** Leczenie pacjenta po usunięciu elektrod – zasady antybiotykoterapii, czasowa stymulacja przedłużona – **Adam Sokal** (Zabrze)
- 10:30 – 10:45** Powtórna implantacja układu. Im później tym lepiej
Dariusz Jagielski (Wrocław)
- 10:45 – 11:00** Implantacja CRT po TLE – to nie to samo co pierwszorazowa implantacja
Paweł Dąbrowski (Zamość)
- 11:00 – 11:15** Dyskusja
- 11:15 – 11:30** **przerwa kawowa**

Sesja 4. „Standardy” / zalecenia (TLE, Lead management)

– są, zmieniają się, ale jak zalecenia są realizowane w praktyce?

Przewodniczą: **Jarosław Kaźmierczak** (Szczecin),
Bożena Sobkowicz (Białystok), **Andrzej Tomaszewski** (Lublin)

11:30 – 11:45 Wskazania HRS do TLE z 2017 r. Czym się różnią od poprzednich z 2009 r.
Artur Oręziak (Warszawa)

11:45 – 12:00 Wskazania EHRA do TLE z 2018 r. Czym się różnią od amerykańskich?
Adam Sokal (Zabrze)

12:00 – 12:15 Pojęcie elektrody stanowiącej bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia pacjenta i elektrody mogącej stanowić potencjalne niebezpieczeństwo w przyszłości. Wskazania wskazanie do TLE klasy 1 czy 2a czy też „żadne”?
Andrzej Kutarski (Lublin)

12:15 – 12:30 To abandon or not to abandon? Porzucona elektroda jako źródło późniejszych nieszczęść i dramatów. Czego dowiedzieliśmy się w ostatnich latach? – **Wojciech Jacheć** (Zabrze)

12:30 – 12:45 Usuwanie czynnych elektrod – czego brakło w ostatnich Standardach
Andrzej Kutarski (Lublin)

12:45 – 13:00 **przerwa kawowa**

Sesja 5. Najcięższe powikłania TLE

Przewodniczą: **Mariusz Kuśmierczyk** (Warszawa),
Tomasz Hirnle (Białystok), **Łukasz Tułeczki** (Zamość)

13:00 – 13:15 Powikłania zabiegów TLE – podział wg zaleceń oraz ich występowanie w real life – **Artur Oręziak** (Warszawa)

13:15 – 13:30 Przyczyny i mechanizmy zgonów w następstwie TLE – czy zawsze można ich uniknąć? – **Aleksander Maciąg** (Warszawa)

13:30 – 13:45 Czynniki ryzyka „dużych powikłań” TLE – mity i legendy kompletnie rozmiijające się z rzeczywistością ale nadal bywające podstawą podejmowania decyzji klinicznych – **Andrzej Kutarski** (Lublin)

13:45 – 14:00 Czynniki ryzyka „dużych powikłań” TLE co wynika z analizy „Bazy AKU” czyli analizy 2000 przypadków TLE. Prosty kalkulator do wyliczania realnego ryzyka TLE – **Wojciech Jacheć** (Zabrze)

14:00 – 14:15 Dwudziestolatki, trzydziestolatki... nie twórzmy i nie powtarzajmy legend. Doświadczenia własne – **Andrzej Kutarski** (Lublin)

- 14:15 – 14:30** Ciężkie powikłania TLE widziane oczami kardiochirurga – czy zawsze można uniknąć zgonów? Trudne początki „szkoły lubelskiej” czyli przewoźna „sala hybrydowa na kółkach” – **Marek Czajkowski** (Lublin)
- 14:30 – 14:45** Aspekt organizacyjny zabiegów TLE – ważny dla unikania zbędnych zgonów. Jak to działa czyli „zamojska szkoła TLE” – **Łukasz Tułeczki** (Zamość)
- 14:45 – 15:00** Dyskusja
- 15:00 – 16:00** **obiad**

Sesja 6. Kardiolog i kardiochirurg RAZEM nie tylko przy TLE

Przewodniczą: **Jarosław Kaźmierczak** (Szczecin),
Jacek Róžański (Warszawa), **Łukasz Tułeczki** (Zamość)

- 16:00 – 16:15** Kardiochirurg przy zabiegach TLE w świetle zaleceń HRS i EHRA
Andrzej Kutarski (Lublin)
- 16:15 – 16:30** „Złote 5 min” u pacjenta u którego doszło do katastrofy. Sekundy się sumują więc wszystko musi być w pełnej gotowości. Czyli TLE zorganizowane jak każdy „zwykły” zabieg kardiochirurgiczny to optymalne rozwiązanie – **Łukasz Tułeczki** (Zamość)
- 16:30 – 16:45** Echokardiografista niezbędnym członkiem zespołu wykonującego TLE. TEE widzi to, czego nie widzimy w RTG. Ostrzeżenie w porę może zapobiec dramatowi – **Dorota Nowosielecka** (Zamość)
- 16:45 – 17:00** Miejsce wykonywania zabiegów TLE i skład Zespołu operującego i jego doświadczenie decydują o bezpieczeństwie pacjenta
Konrad Tomków (Zamość)
- 17:00 – 17:15** TLE – Procedura / „umiejętność” dwóch (trzech) specjalności?
Andrzej Kutarski (Lublin)
- 17:15 – 17:30** Dzień dzisiejszy i perspektywy wykonywania zabiegów TLE w Polsce – punkt widzenia Konsultanta Krajowego w Dziedzinie Kardiologii
Jarosław Kaźmierczak (Szczecin)
- 17:30 – 17:45** Perspektywy wykonywania zabiegów TLE w Polsce – punkt widzenia Konsultanta Krajowego w Dziedzinie Kardiochirurgii
Jacek Róžański (Warszawa)
- 17:45 – 18:00** **przerwa kawowa**

Sesja 7. Perforacje – rozpoznanie, które oznacza zwykle co innego niż nam się wydaje

Prowadzą: **Aleksander Maciąg** (Warszawa), **Łukasz Tułeczki** (Zamość),
Marek Czajkowski (Lublin)

- 18:00 – 18:15** Perforacje serca przez elektrodę wewnątrzsercową – naturalne zjawisko czy powikłanie – **Andrzej Kutarski** (Lublin)

- 18:15 – 18:30** Perforacje – echokardiografista musi wiedzieć, czego ma szukać – odrębne techniki. „Dzida w sercu” u pacjenta ze stymulatorem – (już nie) nowe zjawisko w ECHO; objaw czy patomechanizm?
Andrzej Tomaszewski (Lublin)
- 18:30 – 18:45** Perforacje serca – nie przeceniajmy tomografii komputerowej. Też możliwe są przekłamania – **Elżbieta Czekajska-Chehab** (Lublin)
- 18:45 – 19:00** Perforacje widziane oczami echokardiografisty; suche, mokre, półsuche i głębokie penetracje. Obserwacje własne – **Anna Polewczyk** (Kielce)
- 19:00 – 19:15** Perforacje serca i ryzyko TLE – perforacja sucha nie jest czynnikiem ryzyka tamponady – **Andrzej Kutarski** (Lublin)
- 19:15 – 19:30** Perforacje serca – kardiochirurgia jako ostateczność – choć kardiochirurg musi być obecny przy TLE – **Marek Czajkowski** (Lublin)
- 20:30** **Kolacja**. Restauracja Browar (d. Stara Elektrownia)
– 10 min pieszo od Rynku.

16 czerwca 2018 (sobota)

Sesja 8. Zastawka trójdzielna i elektroda

Przewodniczą: **Bożena Sobkowicz** (Białystok),
Zbigniew Gąsior (Katowice), **Andrzej Tomaszewski** (Lublin)

- 09:00 – 09:15** Dysfunkcja zastawki trójdzielnej spowodowana obecnością elektrody
Anna Polewczyk (Kielce)
- 09:15 – 09:30** Elektroda i zastawka trójdzielna. Czy trójwymiarowa wizualizacja ECHO jest niezbędna czy tylko pomocnicza i czy ważniejsze są dodatkowe projekcje? – **Bożena Sobkowicz** (Białystok)
- 09:30 – 09:45** „Elektrodopochodna” dysfunkcja aparatu trójdzielnego; obserwowane pętle elektrod i dowolna interpretacja standardów
Andrzej Kutarski (Lublin)
- 09:45 – 10:00** Usunięcie bądź wymiana elektrody prawokomorowej w LDTVD – co daje w praktyce? – **Dorota Nowosielecka** (Zamość)
- 10:00 – 10:15** Chirurgia zastawki trójdzielnej dla elektrokardiologa
Marek Czajkowski (Lublin)
- 10:15 – 10:30** Black side of the Moon czyli dysfunkcja aparatu trójdzielnego po TLE. Jak często, jak bardzo i co dalej? – **Dorota Nowosielecka** (Zamość)

10:30 – 10:45 Dysfunkcja aparatu trójdzielnego po TLE. I co dalej? Czyli kardiochirurg na pobożowisku – **Kazimierz Widenka** (Rzeszów)

10:45 – 11:00 Dyskusja

11:00 – 11:15 **przerwa kawowa**

Sesja 9. Odelektrodowa niedrożność żylna jako problem multidyscyplinarny. Co nowego w tym temacie?

Przewodniczą: **Tomasz Hirnle** (Białystok), **Łukasz Tułeczki** (Zamość),
Marek Czajkowski (Lublin)

11:15 – 11:30 Niedrożność dużych żył klatki piersiowej; zjawisko czy powikłanie?
Częstość występowania w materiale własnym
Marek Czajkowski (Lublin)

11:30 – 11:45 Niedrożność żylna jako pułapka podczas kolejnych zabiegów z zakresu elektroterapii. Wykryta mina nie wybuchnie
Andrzej Kutarski (Lublin)

11:45 – 12:00 Niedrożność żylna jako pułapka podczas kolejnych zabiegów pozakardiologicznych. USG nigdy nie zastąpi wenografii
Marek Czajkowski (Lublin)

12:00 – 12:15 Niedrożność odelektrodowa dużych żył klatki piersiowej – jak może pomóc radiolog zabiegowy. Wyniki angioplastyki ze stentowaniem dużych żył klatki piersiowej – doświadczenia Ośrodka Zamojskiego
Tomasz Smyk (Zamość)

12:15 – 12:30 Niedrożność żylna jako wskazanie do TLE, czy nowe zalecenia spełniły oczekiwania? – **Aleksander Maciąg** (Warszawa)

12:30 – 12:45 Stymulacja serca przy niedrożności żyłnej – **Andrzej Kutarski** (Lublin)

12:45 – 13:00 Podsumowanie Konferencji;
wręczenie certyfikatów;
zamknięcie konferencji

Przewodniczący Komitetu Naukowego: **Andrzej Kleinrok** (Zamość),
Łukasz Tułeczki (Zamość), **Andrzej Kutarski** (Lublin)

Konferencję udało się nam zorganizować dzięki **BEZWARUNKOWYM**
grantom naszych niezawodnych SPONSORÓW:

GE Healthcare

Patronat Medialny:

Instytucja certyfikująca wydarzenie:

Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki
im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu
ul. Aleje Jana Pawła II 10, 22-400 Zamość
tel. sekretariat 84 677 33 00, tel. centrala 84 677 33 33
www.szpital.zam.pl